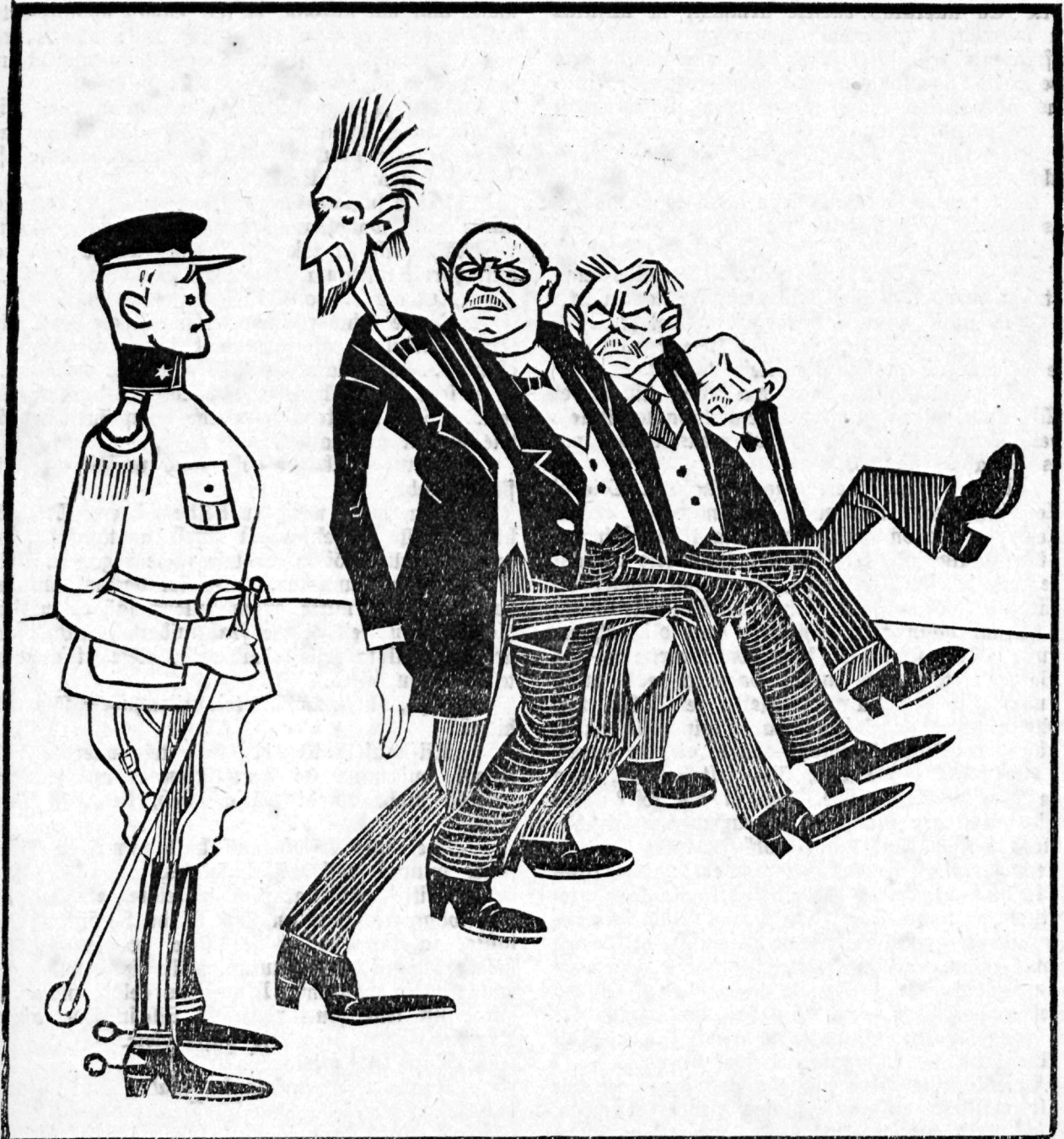




# MEIE MATS

Tallinn, Müüriwahe, 17 ◆ Nädalleht ◆ 19 aastakäik ◆ 1921 ◆ Jaanuar, 22 ◆ Nr. 3 (280)

Gori joonistus.



„JALGA!“

Põllumeeste unistus enne valimisi, millest nad aga nüüd teadmata põhjustel loobunud.

## Woodi ääre peal.

Gui de Maupassant.

Tlk. H. v. Kääk.

Suur tuli põles kaminas. Jaapani laual seisid üksteise vastu kaks tassi, kuna kaugemal, süskrutoosi vastu teekann aurab, ja nende kõrval seisid rummi karawin, nagu soldat.

Krahv de Salure wiskas oma kübara, kindad ja kasuka toolile, kuna krahwinna, wabas-tades end ülrüüetelt, omi juukseid peeglit ees korda seadis. Ta naeratas enesele armsasti ja tatsutas oma sõrmustest hülgawate sõrmedega, meelegahtadel friseeritud juukseid. Siis pööras ta ennast oma mehe poole. See waatas teda mõni sekund ja wiitas nähtawasti, nagu oleks mõni intiim mõte teda muljunud. Wiimaks ütles ta:

„Kas teil on küllalt meelitajaid olnud täna õhtul?“

Naine uuris küsiwalt mehe silmi, tema waates põles wõidu ja wäljakutse tuli, ja wastas:

„Ma usun, küll!“

Siis istus ta oma koha peale. Mees istus tema vastu ja, murdes, wäikest leiwakest, hakkas uuesti:

„See näis minule peaaegu... weider...“

Naine küsis: „On's see üks isteen? Kas teie olete otustanud mulle etteheiteid teha?“

„Ei, minu kallis sõber, ma ütlen ainult, et see M. Bürel pidas ennast peaaegu lubamatast teie juures ülewal. Kui... kui mul oleks õigus, ma oleks pahaseks saanud.“

„Minu armas sõber, olge otsekohene. Teie ei mõtle täna enam nii, nagu teie minewal aastal mõtlesite, ja see on kõik. Kui mina teada sain, et teil üks kallike oli, üks kallike, keda teie armastate, siis ei olnud teil asja, kas minu ümber oli meelitajaid, wõi ei olnud. Mina rääkisin teile omast, ma ütlesin, nagu täna õhtul ja mul oli rahkem põhjust: „Minu sõber, teie kompromenteerite m—me de Serren't, teie teete mulle walu ja teete mind naeruwääriliseks.“ Ja mis ütlesite teie? Oh, teie andsite mulle väga hästi mõista, et mina olla waba, et abieli intelligent inimeste wahel ei olla muud, kui üks huwide ühendus, üks seltskondlik, aga mitte üks moraalne side. Kas ei ole tõsi? Teie lasksite mind aru saada, et teie armukene oli ilmselgemat parem, kui mina, rohkem wõrgutawam, rohkem naine. Teie ütlesite: rohkem naine. Kõik see oli, muudugi teada, ümbritsetud, igasuguste ettewaatustega, nagu seda hästi kaswatatud inimene teeb. See oli komplimentidesse mäsitud, nii õrnalt üteldud, et ma niisuguse rääkimise wiisile oma austuse awaldan. Aga, sellepeale waatamata, sain ma kõigest väga hästi aru. Siis sai mahatehtud, et meie edaspidi ühes elame, aga täiesti lahuse. Meil oli üks laps, kes meie wahel sidet kujutas.“

Teie lasksite mind ka seda aru saada, et teie ainult wäliseid wiisakusi silmas peate, et mina, kui see mulle meeldib, wõia ühe armastaja wõtta, kui see aga salajaks jääb. Teie rääkisite pika ja väga hea dissertatsiooni naiste kawalusest ja nende

osawusest seltskondliste wiisakuste hoidmises j. n. e. j. n. e.

Ja mina sain sellest aru, mu sõber, sain täiesti aru. Teie armastate siis väga palju m-me de Serren't ja minu õigustatud õrnus, seaduslik õrnus segas teid. Ma wõtsin teilt, kahtlemata, mõned wõimalused ära. Ja sellest saadik oleme meie lahuse elanud. Meie läheme koos seltskonda, tuleme koos tagasi ja siis pöörame igalüks omale poole.

Aga, üks ehk kaks kuud juba tagasi näitate teie armukadede wõtteid. Mis see tähendab?“

„Mu kallis sõber, mina ei ole sugugi armukade, aga ma kardan, et teie ennast kompromenteerite. Teie olete noor, täis elu, otsite awantüüre.“

„Wabandage, kui meie awantüüridest räägime, siis palun ma meie wahel balansi teha.“

„Kuulge, ärge naljatage, ma palun teid. Mina räägin teile, kui sõber, kui tõine sõber. Mis aga kõige sellesse puutub, mis teie siin rääkisite, siis on see tugewasti liialdatud.“

„Mitte sugugi. Teie olete awaldanud, teie olete mulle oma wahekorrast teie kallikesega rääkinud, mis tähendab, et teie mind autoriseerite oma esikuju järele talitama. Ma ei oje seda mitte teinud...“

„Lubage... omieti.“

„Laske mind rääkida. Mina ei ole seda mitte teinud. Mul ei ole armukest ja ei ole teda ka olnud... kuni siamaani. Ma ootan... ma otsin... ja ei leia. Ma tahan kedagi head... paremat kui teie... Siin ma teen teile ühe komplimendi, mida teie ei näi arusaawat.“

„Minu kallikene, kõik need naljad on täitsa sündmatad.“

„Aga, mina naljatan kõige vähem. Teie rääkisite mulle kaheksateistkümnest aastajast, teie andsite mulle mõista, et teie olete règence.. Mina ei ole midagi unustanud. Ja sel päewal, kus ma heaks arwan, mitte enam selleks jääda, mis ma olen praegu, teil ei ole seal midagi parata, saate aru, teie, ilma sellest teadmata, olete niisama petetud, nagu teised.“

„Oh!.. kuidas wõite teie niisuguseid sõnu rääkida?“

„Niisuguseid sõnu!.. Aga teie naersite hullu moodi, kui m-me de Gers ütles, et m. de Serren petetud mehe moodi wälja näeb, kes omi sarwi otsib.“

„See, mis kõlab naljakalt m-me de Gers'i juus, muutub teil wiisakusetaks.“

„Mitte vähematki. Teie leiate, et sõna sarwik väga naljakas on, kui m. de Serren't räägitakse, ja tunnete, et see sõna hoopis halvasti kõlab, kui asi teisele puutub. Kõik ripub sellest ära, kuidas meie waatame. Muu seas õelda, ma ei rõhuta just selle sõna peale ja ütlesin seda ainult, et näha saada, kas teie küps olete.“

„Küps... mistarwis?“

„Aga... et sarwikuks saada. Kui inimene pahaseks saab, seda sõna kuuldes, tähendab — see põletab. Kahe kuu jooksul teie naerate, kui ma ühest... kuafüürist räägin. Aga siis... ja, kui see on, siis seda ei tunta.“

„Teie näitate ennast täna õhtu täitsa halwasti kaswatuna. Ma ei ole teid kunagi niisugusena näinud.“

„Ah nii ... ma olen muutunud ... halwemaks. See on teie süüd.“

„Kuulge, kallikene, räägime tõsiselt, ma palun teid, ärge õigustage m. Bureši teid nii awalikult püüdma.“

„Teie olete armukade. Ma jeda ju ütlesin.“

„Ei, ei. Ma tahan ainult mitte naeruwääriline olla. Ma näen, nagu praegu, jeda isandat teie olade peale, ehk õigemini — rindade sisse rääkiwat.“

„Tema otsis hääletoru.“

„Mina ... mina oleks teda kõrwapidi hiskunud.“

„Kas teie ehk, juhtumisi, mind armastama ei ole hakanud?“

„See oleks võimalik ka vähem ilusate naiste juures.“

„Waata, misugune teie nüüd olete! Aga lugu on nii, et mina teid enam ei armasta.“

Krahw tõuseb üles. Tema teeb ühe ringi ümber wäikese laua, lähleb oma naise selja taha ja suudleb tulijest tema kaela.

Naine sirgub nagu tõukega üles ja, waadates tema silmade põhja, sõnab:

„Olge head, et niisuguseid naljatusi meie wahel ei korduks.. Meie elame lahkus. See on lõpetatud.“

„Hea küll, ärge pahandage. Juba mõni aeg tagasi leian ma teid imemeeldiwa.“

„Tähendab ... tähendab, et mina wõitnud olen. Teie ka ... teie leiate ka, et ... ma küps olen?“

„Mina leian teid waimustaw-ilusa, kallikene; teie käed, näowärw, olad ...“

„Mis meeldiwad isand Burešile ...“

„Teie olete karm. Aga ... tõepoolest ... mina ei tunne teist naist, kes nii wõrgutaw oleks, kui teie.“

„Teie paastute?“

„Mis?“

„Mina ütlen: kas teie paastute?“

„Kudas nii?“

„Kui paastutakse, ollakse näljas ja kui näljas ollakse, asutakse isegi selle söögi juurde, mida teinekord ei taheta. Mina olen söök ... unustatud mõni aeg tagasi, mida teie heameelega täna õhtu oma hamba alla paneksite.“

„Oh, Marguerite! Kes teid on õpetanud nii wiisi rääkima?“

„Teie! Waadake: sest ajast, kui teie m-me de Seron'ga lahku läksite, oli teil, niipalju kui ma mäletan, neli armukest, kokotted muidugi, aktrišed oma kodumaal. Ja siis, kudas teie tahate, et ma teie tänaõhtused tujukad tahtmised teistiti seletan, kui ühe momentaalse paastumisega?“

„Tahan olla awalik ja toores, ilma wiisakuseta: mina olen jälle teist sissewõetud, Dieti ütelda „wäga kowasti“. Ja.“

„Waata, waata. Ja siis teie tahaksite ... uuesti peale hakata?“

„Ja, madame.“

„Täna õhtu?“

„Oh! Marguerite!“

„Hea. Aga teie olete jälle skandaliseeritud. Minu kallid, selgitame meie wahekorja. Meie ei ole üksiteisele enam midagi, tõsi? Mina olen teie naine, see on õige, teie naine — aga waba. Ma tahtsin just ühte angashementi teiselt poolt wastu wõtata, teie palute eesõigust. Ma teile selle annan ... ühewäärilise tasu eest.“

„Mina et saa aru.“

„Ma seletan. Kas ma olen niisama hea kui teie kokotted? Ütelge awalikult.“

„Tuhat korda parem.“

„Parem, kui kõige parem?“

„Tuhat korda.“

„Hea küll, kui palju läks teile see kõige parem kolme kuu jooksul maksma?“

„Ma ei saa enam midagi aru.“

„Mina ütlen: kui palju läks teile maksma kolme kuu jooksul kõige ilusam teie armukestest — rahas, ehteasjades, õhtuõökides, lõunades, teatris jne., üleüldse, täielik ülespidamine?“

„Kas ma jeda tean?“

„Teie peate teadma. No, üks keskmine, paras hind. Wiistuhat franki kuus: see on ligikorda õige?“

„Ja ... peaaegu.“

„Wäga hea, minu sõber, andke mulle kohe wiistuhat franki ja mina olen teie üheks kuuks, sellest õhtust arwates.“

„Teie olete hull.“

„Ah, teie wastate nii; head õhtut.“

Krahwinna astub oma magamis tuppa. Woodi on pooleti lahti. Hõljub waewalt tuntaw, tapeetidesse imbuw, parfüüm.

Krahw, ilmudes ukse peale:

„Siin on wäga hea lõhn.“

„Tõepoolest? Siin ei ole midagi muutunud. Ma tarwitan ikka peau d' Espagne.“

„Waata, see on imelik ... see lõhnab wäga hästi.“

„Wõimalik. Aga, tehke mulle jeda meelehead, minge ära, ma tahan magama minna.“

„Marguerite!“

„Kasige minema!“

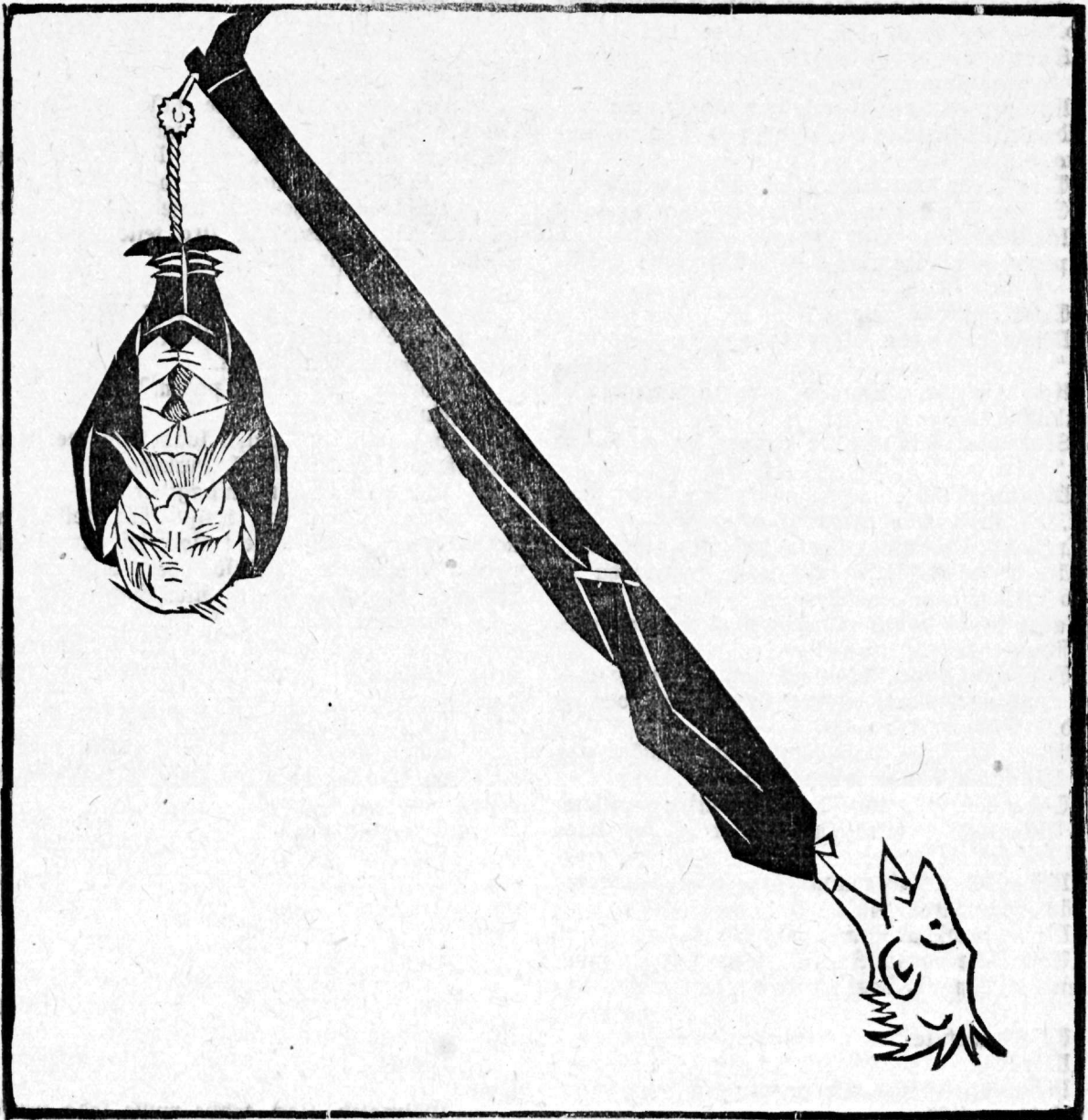
Krahw tuleb päris tuppa ja istub tugitoosile. Krahwinna: „Ah nii. Hea küll, jeda halwem teile enesele.“

Krahwinna wõtab pikkamisi oma korjaashi ära, wabastab omal walged ja paasad käed. Tema tõstab neid oma pea peale üles, et peegli ees juukseid lahti wõtta ja midagi roosat paistab pitside wahu all, musta siidist korseti äärel.

Krahw tõuseb ruttu üles ja lähleb tema poole. Krahwinna: „Ärge tulge liigi, ehk ma saan pahaseks.“

Krahw wõtab soojalt naise ümbert kinni ja otsid tema huuli. Siis, end ruttu kumardades, wõ-

Gori joonistus.



nanwaerakonna wana sõjariist uuel kujul, millega erakond Rukogus kadunud usalduse tagasisaamiseks agarasti wõitlema mõtleb hakata.

tab naine toalettlaua pealt klaasi parfümeeritud wett, mis tema suuloputamiseks oli pandud, ja wiskab selle üle öla mehele näkku. See, wihane, nõretades weest, tõuseb üles ja pomiseb:

„See on lollus.“

„Wõib olla... Aga teie teate minu tingimised: wiistuhat franki.“

„See oleks idioodi temp!..“

„Mispärast?“

„Kudas, mispärast? Üks mees peab maksma selle eest, et oma naise juures magada!..“

„Oh, misjuguiseid wastikuid sõnu teie tarwitatel!“

„See on wõimalik. Mina kordan, see oleks narrus oma naise eest maksta, oma seadusliku naise eest.“

„Aga see näitab veel rumalam, kui naine on ja monna ja kokotte dele maksta.“

„Olgu, aga ma ei taha naeruwääriline olla.“

Krahwinna istub madalale toolile. Ta wõtab pikkamisi omad sukad maha, neid pöörates pahempidi, nagu ussinahku. Tema rooja jalg, wabanedes hallist siiditupest, aseneb põrandawaibale. Krahw ligineb natuke ja ütleb õrna häälega:

„Küll on teil üks naljakas idee!“

„Misjugune idee?“

A. Eiswaldi joonistus.



— „Mu neiu, teie olete lill!“

— „Wabandage, kas te olete kunagi läinud lillekauplusesse lille ostma õite eest?“

„Minult wiistuhat franki nõuda.“

„Mädagi ei ole rohkem loomulikumat. Meie oleme teineteisele wõõrad, pole tõsi? Aga — teie hirmustate mind. Teie ei wõi mind enam naiseks wõtta, sest meie oleme laulatatud. Siis — ostate teie mind, wõib olla, natuke odawamalt, kui mõnda teist.“

Aga, mõtelge järele. See raha, selle asemel, et minna mõne uulitsa-plika kätte, jääb teie majasse, teie majapidamisesse. Ja siis, kas on ühe intelligent inimesele midagi lõbusamat, rohkem algupäralisemat, kui oma enese naise eest maksta. Keelatud armastuses ei tehta ju muud, kui seda, mis kallist, wäga kallist makstab. Teie annate meie seasduksile armastuse ühe uue hinna, ühe deboschi maitse, ühe... ühe helmistüki laadi, teda... takseerides, kui mõnda sohjarmastust. Kas pole tõsi?“

Krahwinna tõuseb üles, peaaegu alasti ja läheb oma toalet-kabineti poole.

„Nüüd, monsieur, minge ära, ehk ma kutsun oma toatüdruku.“

Krahw seisab püsti, kohmetu, pahane, waatab naist ja wiskab äkki temale oma portmanee pähe:

„Wõtke, naru, seal on kuustuhat... Aga, tead sa?“

Krahwinna korjab raha kokku, loeb seda aegamööda.

„Mis?“

„Ära ennast sellega ära harjuta.“

Krahwinna, tulles tema poole, puhkeb naerma:

„Jga kuu wiistuhat franki, monsieur, ehk ma saadan teid teie kokkotede juure. Ja, kui... kui teie wäga rahul olete... nõuan ma suurendamist.“

—o—

### Troostiks.

D. Morse.

— Kui sa kitsaroopalisel, rongidõnnetuse ohwriks langedes, jalgadest ilma jääb, olgu sulle troostiks, et sul iialgi konnafilme ei saa olema, kingsepad ei hakka iialgi sulle mädanahast saapaid tegema, ja, kui sa riigi wastu eksima juhtud, sind iialgi ja la üle piiri ei saadeta.

— Kui sinule armas naisterahwas sind teiega petab, tröösti end sellega, et see keine temast niisama petetud saab.

— Kui kuulus arst sinult wiisidi eest 500 marka nõuab, tröösti end sellega, et oma elu kolmekordse hinnaga müünud oled.

— Kui sinu perekond aastast aastasse ilma sinu teadmata „peene“ rahwa poolest suuremaks läheb, tröösti end sellega, kui kurb oleks, kui see sinu teadmisel sünniks.

— Kui sa, armsa neiuga abiellu astudes näed, et ta enne sind juba teist on armastanud — olgu sulle troostiks, et kui ta sind enne teist armastanud oleks, ei oleks sa teda omale saanud.

— Kui keegi sulle kätt ei siruta, olgu sulle troostiks, et warem ehk hiljem nad kõik koiwad wälja sirutawad.

—o—

## Nõrk keel.

Ark. Awertshenko j. Charles.

Ma istusin Ilupea juures. Tuli tüdruk ja teatas:

„Teid kutsutakse telefonile.“

Ma imetlesin.

„Mind? See on eksitus. Kes võib mind kutsuda, kui ma kellegile ei ole kõnelema, et olen siin!“

„Ei tea.“

Ma astusin esituppa, wõtsin telefoni-toru ja jurusin wastu kõrwa.

„hallo! Kes kõneleb?“

„Mina, Sine. Kuule, me oleme praegu „Al-hambras“ ja ootame sind. Tule.“

Ma wastasin:

„Esiteks, ma ei wõi sõita, sest et pean koju minema. Kodus ei ole kedagi ja isegi teenija on haigemajas; aga, teiseks, kes sulle wõis ütelda, et ma praegu olen Ilupea juures?“

„Waletad, waletad! Kuidas on võimalik, et sul kodus kedagi ei ole, kuna mulle telefoni läbi teatati, et sa oled siin.“

„Ei tea! Wõib olla, et olen hulluks läinud... Korter on lukus ja wõti minu taskus. Kes kõneles sinuga?“

„Keegi tundmata mehe hääl. ütles lausa: „Tu on praegu Ilupea juures“... Muud midagi. Ma mõtlesin -- sinu sugulane...“

„Mõistmata. Lähen kohe koju. Kahekümne minuti pärast tean kõik.“

„Selle asemel, et weel koju minna, telefoneri parem sinna. Siis tead kohe,“ sõnas Sine.

Nii tegin ka täis närwilikkust.

Pool minutit hiljem wõttis keegi minu kabinetis kõnetoru ja mehe hääl lausus kannatamatalt:

„Nõh?!... Kes seal jälle on?“

„On see number 233—202.“

„Ja, ja, ja!! Mis waja?“

„Kes te olete?“ küsisin.

Walitses natuke aega waikus. Siis ütles sama hääl:

„Peremeest ei ole kodus.“

„Mis weel!“ hüüdsin wihaselt. „Muidugi, teada ei ole kodus, kui mina olengi see peremees!! Kes teie olete ja mis te seal teete?“

„Meid on kaks. Odake, ma kutsun kohe seltsimehe. Jups, tuse telefoni juure.“

Kuuldus teine hääl:

„Mis seal jälle? Kogu aeg kõlistatakse. Ei tase fõitada!! Mis waja?“

„Mis te mu korteris teete?!“ müristasin ma.

„Ah, see olete teie... Peremees? Kuulge, peremees... Kus on teie kirjutuslaua wõtmed?! Otsijine aga ei leidnud.“

„Misjuguheid wõtmeid?! Mis jaoks?“

„Me ei saa ju ometi üksteistkümme lükku lahti murda,“ wastas hääl. „Muidugi, kui wõtmeid ei leia, katsume seda teha. Kuid teie saate kahetsjema lauda. On ju teine kaunis kallis.“

„Ah teie häbematud,“ hüüdsin ägedalt. „Siis on teil nõuks mind warastada!... Wäga hea!... Teie ei jõua ära jooksta enne, kui ma kogu maja jalule ajan.“

„Ärge kartke — meie jõuame enne ära põgeneda. Nii siis, herra, mis? Kus lauawõtmed on kodus wõi ei?“

„Olgè neetud, sulid, koeratõug!“ wiskasin to-russe hirmsjad sõnad, püüdes nendesse wõimalikult palju kihwti panna. „Kui ussid saate wangimajas mädanema. Et te käed kuivaksid, neetud rõõwli! Ammu, wististi, nutab kõis teie järele.“

„Loll oled, herra, loll!“ ütles sama hääl.

„Me pöörame su poole inimlikult... Me ei taha ju asju ära rikkuda — sellepärast küsime... On's sul raske ütelda, kus wõtmed?“

„Ma ei soowi sarnaste sulidega kõneleda,“ hüüdsin täie südamega.

„Eh, wend... Mis sa's mõtled, et nende sõnade eest me sulle midagi ei tee wõi? Mis siis, kui wõtan praegu sulenoa ja kõik su mööbli läbi löikan? Ka laua ja kapi rikun ära. Kuradile on siis su kabinet kõlbulik... Nõh, kas tahad?“

„Teie olete wader inimene, Jumala eest,“ laus-  
jusin leplikult. „Sa peaksid õige minu seisukorras olema. Tungite minu korterisse, riisute mind ja tahate, et ma teiega kui preilidega kõneleksin.“

„Armas inimene! Kes sind riisub? Arwad, suur asi, kui midagi puudub. Ka meil waja elada.“

„Ma mõistan seda wäga hästi,“ olin ma nõus, pannes toru teise kätte ja tõstes waba käe südame juure, et mind enam ustaks. „Ma mõistan seda kõike wäga hästi. Kuid üht ma ei wõi mõsta: miks te ilma sõhita mu asju tahate rikkuda? Mis kasu te sellest saate?“

„Sa ära sõima!“

„Ma ei sõima ju. Ma näen — teie olete targad, arusaajad inimesed. Olen isegi sellega nõus, et te midagi oma waewa eest saaksite. Usun, et te mind mitu päewa olete silmas pidanud, mis?“

„Mõistagi!.. Arwad, et seda korraga wõib teha?“

„Mõistan! Armsad! Mõistan! Ainult sellest ei saa tolku: miks teil kirjutuslaua wõtmeid waja?“

„Aga raha... Kas seal's raha ei ole?“

„Ei pennigi! Asjata waew! Annan teile au-  
sõna.“

„Kus siis?“

„Raha on mul peidetud wäga lihtsalt, ai-  
nult mul on teda wähe. Ütelge mulle awalikult, mille peale teie loodate?“

„See on, kuidas?“

„Nõh... mis te wõtta soowite?“

„Mis!.. Palju juba ära ei wii,“ sõnas hääl awaliku kahetsjusega. „Teate isegi, kojamees wõib meid kimbuga tabada. Wõtmine mingisuguseid sõ-  
gitoa hõberiiistu, palitu, mütsi, aratuskella...“

„Wäike kasu!“ hüüdsin. „Mis te nende eest saate? Wiite mõne angeldaja kätte ja saate mõne penni. Ma tunnen juba neid wereimejaid. Teie osaks Jangeb riik, hädaoht, loogid, wangimaja,

nemad aga istuwad käed ristis ja wõtawad löwi oja."

„See on õigus," kuuldus kaastundlik hää.

„Teadagi, et õigus!" hüüdsin ekstaasis. „See neetud kapitalistline printsiip — elada waewa kuulul... Mõistate: Kas teie riisute? — Teid riisutakse! Kas teie toote kahju? Ei, need wampiirid on tuhat korda kahjulikumad!! Selttimees! Armas sõber! Ma kõnelen praegu puhtast südamest: need asjad on mulle kallid mitmetajuga põhjustel, aga ilma äratuskellata jään ma homme kauaks magama. Aga, mis teie nende eest saate? Krossid!! Solus. Teile ei anta nende eest poost sadagi."

„Kus sellega! Kui me weerandigi wälja kraabime, oleme tänulikud Jumalale."

„Armsad sõbrad!! Ma näen, et me juba üksteist mõistame. Mul on kodus raha — see on õigus — jada wiisteistkümmend marka. Ilma minuta teie neid muidugi mõista ei leia. Aga mina ütlen, kus nad on. Wõtke omale sada marka (wiisteistkümmend andke mulle homseks wäljaandmiseks) ja minge. Mina sellest politseile ei teata. See on lihtsalt meie seitsimehelik eraasi, mis kellegisest ei puutu. Tahate?"

„Hm... see on weidi imelik," sõnas waras. (Kui ma teda oleks näinud, oleks liisanud juure: „kukalt sügades," sest tal oli inimese toon, kes kukalt sügab). „Me sidusime juba kõik hõbeda kokku."

„Noh, mis teha... Jätke teda nõnda, kuis on... Ma wotan siis kokku."

„Eh, herra," sõnas waras kõheldes. „Aga kui me teie raha wõtame ja asjad, mis siis?"

„Mu armsad! Kas te siis tõega olete elajad wõi mis? Löwid? Ma olen kindel, et te mõlemad olete hingefügewuses väga korrapärased inimesed... Eks ole nii, mis?"

„Aga kas teate... Meil on sarnane koera elu."

„Ma mõistan teid väga hästi. Tõega, teil on koera elu. Ainult jätke mulle wiisteistkümmend marka. Mul homme waja. Jätate, mis?"

Waras naeris ja ütles:

„Wäga hea. Jätame."

„Ja asju ei wõta?"

„Olgu. Las' nod olla. See on õige, et nende läbi saad weel nutta."

„Suur tänu teile. Kirjutuslaual on karp kompekkide jaoks, sinine. Ülal on kuwäärid ja paber, aga all raha. Neli kahekümnewiitelist ja kolm wiitelist. Olen kindel, et teil mõttesfegi ei ole tulnud sinna karpi waadata. Noh, näete. Ärge kardke elektert kustutada, kuni lähete. Te tulite läbi musta käigu?"

„Ja."

„Kui teie ära lähete, siis pange üks ikkagi lukku, et keegi sisse ei saaks. Kui juhtub keegi majaelanik wastu tulema — ütelge: „korrektuur toodi!" Mulle tuuakse tihti. Nüüd on wististi kõik Jumalaga. Soowin teile kõike head."

„Aga kuhu ukse wõtme panna?"

„Pahemasse nurka, teise trepi alla. Ega's te rikkunud äratuskella?"

„Ei, terwe on."

„Tänu Jumalale. Head ööd teile."

Kui ma koju jõudsin, seisis föögilaual kimp asjadega, aga selle kõrwal — kolm wiitemargalist paberit ja sedel:

„Äratuskella panime magadistuppa. Palitu krae peal istus koi. Waadake — lubasite mitte üles anda!" Johannes ja Andres.

Kõik mu sõbrad kõnelewad ühel häätel, et ma oma eraelus mõistan kenasti läbi saada.

Ei tea. Wõib olla. Wõib olla.

— 0 —

## Paradiis en detail.

Gori.

Hoppe wildiwabriku tööliste ringkonnast tuleb meile soojalt tuntud kiri, milles ühelt wana-aasta pidu kirjeldatakse, mis wabriumaniku hra Hoppe poolt toime pandud. Hra H. annud wabriku tegemusest aru, peetud wastamisi kõnesid ja istunud rikkalikult kaetud laua juures muusikat kuulates sõbralikult koos.

„Postimees".

Ja tulewikus, kõige lähemas tulewikus, laguneb see ilus, armas komme üle terwe maa, kaajakiskudes kõik wildi-sildi-pildi ja muud wabrikud.

Ja ajalehtede toimetused saawad tuhandete ja kümnetuhandete puudade wiisi „soojalt tuntud" kirje, kus kirjeldakse wabrikutööliste ja direktorite sõbralikult kooswiibimisest rikkalikult kaetud laua juures. Klassiwahed häwinewad! Demokraatim ajab oma juured ikka sügawamale ja sügawamale!

\* \* \*

Wäljas niiskes külmäs öös rögisib meeletumas surmahirmus Wana Aasta, närib hingehetmise walus kõdunend hammastega puruks taewa tumeda pale, kijub lõhki kõwerate küüntega walgete hangede riisilikud rinnad, mäsjab ja möllab, et Isjand heida armu!

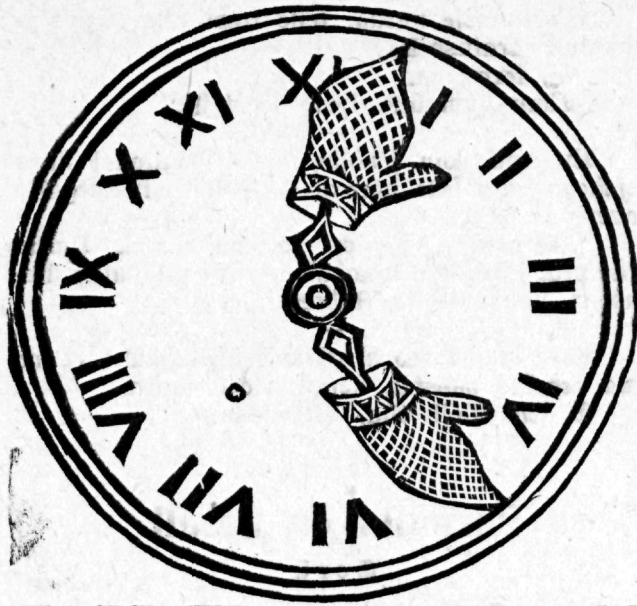
Suures saalis aga on soe ja mugaw.

Lae all kuldsetes pwaalides põlewad eredad „Osram'id" ja Wotan'id" ja suured peegliseinad neelawad aplalt kirglist kiirte kulda.

Põrandad, mis libedad nagu Benaresi kuningatütre puus, on kaetud pehmete leopardide ja tiigritega ja annuliisualiste walgete karudega.

Peegliseinte ääres marmor- ja Mehiko pronks-waasides tukuwad rohelistiwalised palmid ja hurmawalõhmalised walged roosid.

Punase sametiga trapeeritud estraadil mängib Rumeenia muusikakoor üle ilma kuulsa Tarawesku juhatusel, tantšivad kõhutahtu tõmmumad Gangeši tütreid, laulawad romanse kirglike-



Pealinna „awalikud“ kellad on viimasel ajal kõik rikki läinud — seisavad. Keegi ei teadnud, mis kelladel wiga. Mõni arwas unehaiguse olemat. Nüüd on aga linnaisad asja „otsa“ peale saanud. On kindlaks tehtud, et kellad külma pärast seisawad. Et aga ilma kellata raske elada, siis on nõuks võetud pahe kõrwaldamiseks kella „seieritele“ labakindad otsa tõmmata.

mad Ungari stepi lapsed, neelawad mõõke kehakamad Kalkuta fakiirid.

Wiiekümne meetri pikkuse rikkalikult kaetud laua taga istuwad tahmastes räbalates, aukuwajunud silmadega töölised ja ümarad, tärgetatud rinnustega direktorid.

Teenrid kannawad hõbeserwiisidel wahetpidamata lauale uusi „tooresaineid“. Näljastesse kõhtudesse kaowad aned, pardid, metskiitsed, pirukad, tordid, põrsad, Ungari punane, Eesti roheline, Inglise kibe, Prantsuse magus, Saksa lõhnaw.

Tuju on ülew. Päewapiltnikud teewad üleswõtteid. Walitseb liigutaw wabadus, sarnasus, wendfus

Peetakse kõneci, lastakse wastastikku teineteist elada.

Peadirektori punetaw näodiskus tõuseb kooigwirna tagant üles, nagu täiskuu Karpatides, ja kuuldawale tulewad selle diskuse keskpaigast mahedad helid:

„Armsad lapsed!.. Me oleme nüüd kõik siin koos... töölised ja direktorid... Ja istume koos... ja sõbralikult koos... Te olete tööd teinud ja me oleme raha saanud ja nüüd oleme koos... ja joomme koos... ja sööme koos... ja oleme sõbralikult koos. Me oleme teid nülginud, oleme teie hõigist ja waewast omale miljontilised kapitaalid kokku kuhjanud ja nüüd istume siin koos... Ja

me tahame ka edaspidi teid nülvida, koorida ja pügada ja siis tuleme jälle kokku ja istume koos... Meie wabrik töötab suurepäraliselt ja annab wäga ilust puhaskasu ... ja see puhaskasu läheb kõik meie taskutesse ja meil on wäga hea meel ja te tehke oma tööd ontlikult edasi ... sest kes on pantud orjama, see orjaku heameelega ... ja ärge streikigu ja ärge nõudku palka juurde ja ärge nurisegu ... ja siis tuleme jälle kokku ja istume jälle koos... Meie äri elagu!”

Kajab wägew tormiline „elagu“ hüüid. Direktor kummardab ja lasseb oma punetawa näodiskuse kooigwirna taha looja.

Aukuwajunud silmadega tööline tõuseb üles ja tõstab klaasi wärisewa käega kõrgesse:

„Armsad koosolijad! Täna istume me siin koos... töölised ja direktorid... ja istume, nagu teada, sõbralikult koos. See on wäga ilus ja armas ja nõnda edasi... Me oleme räpased, mustad, näljast, meie käed on kondised, meie seljad küürus, meie näod tahmased... see on wäga ilus ja armas ja nõnda edasi... Teie aga olete terwed, tugewad, teie näod punetawad, teie kõhud on ümmargused, teie riided on puhtad... see on wäga ilus ja armas ja nõnda edasi... Ja te olete meile suure õnne osaks saada lasknud, olete meid endi keskele kutsunud, olete meid enesega ühte lauda

Gori joonistus.



### NOOR DIPLOMAAT.

— „Miks sa, Sass, kange külmaga palja peaga ümber kolad?“

— „Ma tahan, et külm kõrwad ära wõtaks, siis ei saa õpetaja enam kõrwest sikutada!“



Gori joonistus..

Iseseiswad sotsid wõtawad  
Riigikogu komisjoni töödest ai-  
nult informatsiooni pärast osa.

**KOIKAALUNE INFORMATSIOON.**

Eesti Mats: „Mis sa, sehlak, seal koika all lesid? ...  
Sa segad meie seaduseandlist tööd!..“

Kruus: „Ärge kartke, segama ma teid ei tule — ma olen ainult informatsiooni otstarvel siin!“

asetanud ... see on väga ilus ja armas ja nõnda edasi... Sellepärast hüüan ma: „nad elagu!“

Läbi laia saali kajab vägew „elagu“ hüüd.

Tööline ja direktor löövad klaasid kokku. Tööline ja direktor kallistavad teineteist.. Tööline ja direktor suudlevad. Kui ilus, kui armas, kui liigutaw, ja taewane wägi!

Ja jälle tõuseb üles direktor ja kõneleb omast puhtastkajast.

Ja jälle tõuseb üles tööline ja kõneleb liigutawast koosviibimisest.

Ja woolab wiin, punane nagu weri. Ja woolab wiin, walge nagu silmawesi. Ja paks peadirektor laua otsas sööb ja higistab ja tööline näeb, et ka direktorid higistawad.

Ja tööline on liigutatud sügawa südame põhjani.

Sarnasus.

Rumeenia muusikakoor punasel estraadil wähetab noote.

Kajawad lõbusad waltsi helid. Algab tants.

Tööline kahmab direktori proua ümbert kinni, surub ta wastu tahmast kuube ja keerleb õnnelikul naerul mööda saali.

Direktor wajutas naistöölise wastu ümarat kõhtu ja paterdab ähkides mööda saali.

Paradiis.

Kesköö on mööda.

Pidu lõpeb.

Südamliku aukartusega käja pigistades lahkuvad tööliised.

„Ja... Niisuguse asjaga võib juba leppida... Siin on kohe näha, et sind ka inimeseks peetakse... Me oleme ikka ise ka süüdlased, kui meie elu räbal on... Kui sa ikka ise mõistlik oled, peawad just sakslad ka lugu!“ sõnab tööline tööliisele õue astudes.

„Wastik asi!.. Aga, mis sa teed!.. Pead ikka nende lurjustega katsuma hästi läbi saada!.. Muidu ei wea!“ sõnab direktor direktorile, ust tööliste järele kinni pannes.

Õds aga küürutab tumm saladusline wabrik, nagu määratu kärnkonn ja must korsten on ämaras udus nagu ahwardaw hiigla sõrm.

—o—

—o— —o— —o— —o— —o— —o—  
 () ()  
 () **K o r h i s i** ()  
 () ()  
 () sorokohwka ja wäiksemate pudelite ()  
 () peale müüb en gros ja tükiwiisi ()  
 () **W. A h e r — N a r w a s.** ()  
 () ()  
 —o— —o— —o— —o— —o— —o—

## Uulitsapildike Kerenski wabaduse ajast.

(Tibu-Liisu tuleb korwiga. Tema poeg Sasja seisab miilitsionäärina uulitsanukal).

Liisu:

Mind emal sülle tõi küll wares,  
 sest kurg on ikka sakste jaoks,  
 ja kaswain ma suitsutares  
 küll kõigile ja kõigi jaoks.  
 Mul waew ja nälg siin andsid leiba  
 ja wiletsus mind hellitas.  
 Nüüd aga mure aeg on mööda  
 ja „kodu kaugel kaswamas“.  
 Kõik minewikku unustan  
 ja omast pojast rõõmustan.  
 Kus on nüüd rõõmul ots wõi äär! —  
 Mu poeg on miilitsionäär!..  
 Kui kenasti, kenasti,  
 ta seisab just kui Kerenski!

Sasja:

Ja Alexander on ju ta,  
 niisama, nagu mina ka:  
 Alexander Fedorowitsch Kerenski.

Liisu:

Kuid sinul isa polegi?!

Sasja:

Sa, mamma, ära teota! Ma olen nüüd suur  
 ja kuulus mees ja seadus ei luba, et sa minu kõhtu  
 ütled, et mul isa ei ole.

Liisu:

Kui kenasti, kui kenasti!  
 Ta seisab just, kui Kerenski!

Sasja:

Kui kenasti, kui kenasti,  
 ma seisan just kui Kerenski!..

Liisu:

Sa seisa siis peale siin jumalale auks ja  
 keisrile, ptui... ligemisele kaitseks, ma lähen turu  
 peale. Aga hoiu, ära sa ennaft kuhugile pahanduse  
 ega tüli sekka sega, parem ikka hoida, kui hoigada.  
 Nüüd wabadus, las' igaiuks teha, mis ta tahab.  
 Kui keegi aga sulle haiget teeb, kaeba mulle ära.

(Ära.)

Sasja laulab.

Tõest ilma elu weider,  
 ei tont tast aru saa!  
 Meil hilju oli keiser  
 ja nüüd siin olen ma,  
 nii suur, kui enne wõmmgi...  
 Ei näinud sellest undki!  
 Üks ainus filmapilk  
 ja — wabariik!

Kui enne kõndis sõdat  
ja nägi kindrali,  
siis kragistas, kui koljat  
tal „straju slajusi“ ...  
Nüüd käed püksitaskus,  
müts wiltu, peas raskus.  
Ei karda kindralit,  
sest — wabariik!..

Ma kelmistüki pärast  
näe kinni istusin  
ja waata nüüd, kui kenast  
sest supist pääsesin:  
kui politika süüdlast  
mind lasti Margaretast.  
Nüüd laulan wabat wiit,  
sest — wabariik!..

Tuleb keegi paks burshui proua.

Burshui proua

(waatab läbi lornjeti militšionäärise otša): Herra  
miilitsei, olge head, ütlege, kus pool Turtukai  
uulits on?

Sasja:

Minge siit uulitsat mööda, seal nurgal seisab  
militšionäär, selle käest küsige.

Keegi „denatuurinina“ tuleb tuikudes ja  
laulab:

Kauem randu me kanda ei taha,  
ike kaelast ja köidikud käest!..

Burshui proua:

Wuih! Wiige see joodik „soolose“.

Sasja:

Wabandage, seltšimees, wabariik! Wabadus!

Igal kodanikul on oma wabadus.

„Denatuuri nina“

(komistab ja kukub): Pardonks!

Burshui proua:

Maadake ometi, ta oleks mulle peale kuk-  
kunud!

Sasja:

Aga ta kukkus maha.

Burshui proua:

Ma ei saa aru, mis te veel waatate. Linna-  
waht wiis kohe joodiku, kui see ise enam käia ei  
suutnud, „soolose“.

Sasja:

See oli wanast. Nüüd võib igauks teha, mis  
ta tahab. Igauks võib uulitsal käia, tantšida, maha  
kukkuda, surra. Wabadus!.. Siikumise wabadus,  
ühinemisewabadus, sõnawabadus!...

Burshui proua:

Aga kui ma teile ütlen, et teie veel wabaduse  
jaoks itakone olete.

Sasja:

Ma wiin teid komisariaati.

Burshui proua:

On see siis see sõnawabadus? Eks?!

Burshui proua:

Nüüd lasku täis võib hulkuda.

Sasja:

On wabadus!

Burshui proua:

Wõib teisel selga kukkuda.

Sasja:

On wabadus.

Burshui proua:

Wõib muna kana õpeta.

Sasja:

On wabadus.

Burshui proua:

Wõib päiksepaistet lõpeta.

Sasja:

On wabadus.

Mõlemad:

Oh, wabadus! Oh, wabadus!

Oh, wabadus!

Burshui proua:

Laps sünnib ilma isata.

Sasja:

On wabadus.

Burshui proua:

Lehm lüpsab ilma nisata.

Sasja:

On wabadus.

Burshui proua:

Mukirjandus on plangu peal.

Sasja:

On wabadus.

Burshui proua:

Ja torupill on rahwa hää!

Sasja:

On wabadus.

Mõlemad:

Oh, wabadus! Oh, wabadus!

Oh, wabadus!

## Dr. Muiga päewaraamatust.

Henrik Saar (Ints.)

Jälle saime õnne suure —  
 Argentiinjalts de jure.  
 Jälle kindlam Eesti piit.  
 Mingu meelest rahwaliit!  
 Oli lootustipp kord paha,  
 kuuldagi siis tast ei taha —  
 nagu Argentiinia  
 meie loobume tast ka.  
 Ja miks lahkus siis se' kärkeft  
 Argentiinia? — Me päraft!  
 Südamesse läks see talle,  
 't liiga tehti Eestimaaft —  
 Eestimaa eest tema ka  
 walmis merde hüppama.  
 Eesti! Ei sa enam sure  
 nüüd, kus sul 3× de jure!  
 Nüüd sa alles aja jonni!  
 kardad? — Tee tips samagonni.  
 Näe, ka tuleb meitele  
 Prantsusmaagi järele,  
 ise pealt nii natuke,  
 kui kahetseja patune...

\*

Koalitsiooni loodaks,  
 põhjusmõtted ohwriks toodaks.  
 Sawi peab leppima  
 ikka liiwa seguga,  
 aga kas siis mulda ka  
 waja juurde liisada?

\*

Unehäigus Tallinnas  
 juba „Tall'na Teatajas“.  
 Hoiaks Jumal Riigikogu.  
 Mõttele, kas siis poleks lugu,  
 kui jäeks Strandmann magama,  
 Wirma kõrwal, Järwe ka  
 ja all algaks kange riid,  
 kommunistid ja maaliit  
 läheks kokku karwupidi,  
 sikutaksid sabapidi, —  
 kes siis kõlistaks weel kella,  
 manitseks neid waihuselle?  
 Ehk kui Weiler, Seljamaa  
 norinal jääks magama,  
 kohe, wihasta wõi ei,  
 wähemuses ne' partei!  
 Ehk kui fotsid suiguksid,  
 ilufasti uinuksid —  
 puuduks oppositsioon.  
 Äärmistel on ise toon.  
 Neile und 'wõi soowida —  
 hakkawad ehk sonima,  
 enam midagi ei kuula,  
 pildwad sonu nagu kuula —  
 magajal' mis ikka teed —  
 agitaatorid ju need,  
 tunnawad nad Wene kooli —  
 unes juba nad ei hooli...

## Kiri Sõgewalt.

— Sarwik. —

Sellesama maakera peal, kus meie teiegagi  
 elame, asub põhjanabast lõunapool ja lõunanabast  
 põhjapool, ühe sõnaga öeldud, nende kahe naba  
 wahel, üks wäike, kuulus ja wahwa wabariik,  
 „Republique de Gartoffell“, nagu teda wäljamaa-  
 lased, isearanis aga idapoolsed naabrid armasta-  
 wad nimetada.

Ses wabariigis on olemas õige mitu linnakest,  
 mitu külimitu täit külasi ja ka mõni alew. Wii-  
 mastest pole mitte kõige wiimane „Sõgewa“ alew.  
 Pole ju selles keegi süüdi, et ta kõige esimene ei  
 ole, et hertsogid seente kombel ei sigine, ja iga  
 alew ennast hertsogiriigi pealinnaks ei wõi nime-  
 tada, nagu see ainult ühele osaks on saanud.

Oma geograafilise situatsiooni poolest aga ei  
 pruugi Sõgewa kellegi peale kade olla, — ja  
 on üpris hea. Tema külje all jookseb jõgi, mis  
 küll okeaanilaewadele kättesaadaw ei ole, kuid selle  
 eest otsejoont wäljamaale wiib, sisse woolates teis-  
 jõkke, mislugune tema, see tähendab Sõgewa jõe,  
 woogusid hella emana Tschudska merde kannab.  
 Ja sealt wiska juba kaikaga wäljamaale. Nii siis  
 on ainult aja küsimus, kuna Sõgewa rahwuswahel-  
 liseks kaubasadamaks saab.

Kõige tähtsam oleks sarnane sadam wist küll  
 kohalikele wõikuningaile, kes nüüd endid kõikjuga  
 alt- ja pealkäemaksuga kurnama peawad, enne kui  
 nende kaup wäljamaale pääseb. Muidugi on see  
 ainult walitsuse süü, et seniajani ei ole suudetud  
 luua otsekohesest ühendust kõige rikkama ja ostu-  
 wõimulisema naabriga, Tibloonia kuningriigiga,  
 mille tagajärjel enastohwerdawad „buttermagnaa-  
 did“ on sunnitud esialgu omi kaubakaste ja tonne  
 traattõkete wahelt läbi toppima, mis teatawasti  
 kulude ja riisikoga seotud on. Kuid mis seal teha,  
 ega's jumalaannet wõi lasta raisku minna. Lehm,  
 rumal lojus, liipsab ühtesoodu edasi, meier lööb  
 wõid, a' kuhu sa ta paned? Kohalik rahwas on  
 alles niwõrd aremata, et ei oska sest kraamist  
 lugu pidada: uriseb ja nuriseb, ei taha närust  
 70—80 marka naelast wälja anda, kuna aga kul-  
 tuurlisemad Tibloonia kodanikud hurraaga tuhhan-  
 deid pakuwad. Ega's sealt nüüd midagi teenistust  
 loota ole, aga nõh, kaup peab liikuma, see on ju  
 rahwamajanduse seadus.

Peale weete on, muidugi, ka raudtee olemas,  
 mis omal ajal Sõgewad otseteed Berliiniga ühen-  
 das. Selle õndsja aja mälestusena muigab nii mõ-  
 nigi „Ober-Ost“ weel praegu nendesama wõiku-  
 ningate taskus, tänutähkese Willemi poolt saade-  
 tud, Vaterlandi hoolsa warustamise eest.

Administratsioon on Sõgewal eeskujulik. Ise-  
 aranis kindel on hoolitsus awaliku julgeoleku eest.  
 Ükski aus Sõgewa kodanik ei pane oma maja  
 akendele kahke paari luukisi ette ja ei lukusta oma  
 ust rohkem, kui wiie lukuga, sest kõik loodawad, ja  
 üsna põhjuslega, oma ülemuse poolt mõtetud politsei-  
 wõimu ehitaja peale, kes on läbi ja läbi woorustega  
 täidetud mees. Ta kannab pikka halli habet, mis

Gori joonistus.



## PÄTSI MAATASANDUSPROGRAMM.

teda väga ühe paganausulise rahva jumala, Wanemuine, sarnaseks teeb. Peale välise sarnaduse on neil ka hingelist sugulust: „Üks mängis müistles ajal kuldset kannelt, teine mängib hoollega bratsche wiulit, üks oli laulu jumal, teine toetab oma kolmanda basfiiga heal meelel igafugust joru, olgu ta kas wõi kõrtsis. Wahe seisab selles, et Wanemuine oma auwäärt wanaduse peale vaatamata, hea silmanägemisega hooples, kuna aga Sõgema Pinkerton, oma nime kuhugi alla kirjutades, prille tarvitab. Selle juures aitawat teda teinepool maitsusuga: „Laste wakka, papa kirjutab nime alla!“

Need olid nüüd wähemad woorused. Kõige suurem woorus aga, mida ta omaks wõib ninetada, on tema suur ja kaugelt kuulus wagadus, (mä ei ütle sugugi mitte argpüksus) mis kindlasti lambatallekehe ehk noore, wilumata jänese omaga wõistelda wõib, ja ka tema ametikohustele wist üsna kohane on. Kätt südame peale pannes, wõib ta kind-

lasti tunnistada, et tema süü läbi veel ükski rööwel ega waras trellide taha sattunud ei ole. Ainult naised armastab ta karistada: Kärgeb ja paugub, nii et küll saab, kui tarwis on. See on ka väga kiiduwäärt, — eks kurjategija wõi ikkagi oma meelt parandada, mis taft kiusata, naine on aga algusest saadik kõige kurjuse juur olnud, ja sellepärast pole ka ülekohus teda trahwida. Pealegi on õrnema sooga nagu ladusam kõiksugu ütlemist toimetada, — pole karta, et mõni ulakuse pärast paugu rewolwrist laskeb ehk noaga torkab, nagu see hobusewarastel rumal komme on.

Kui seni veel mõni sõge selle waga mehe hea südamluse juures kahtles, siis muutis ka see tingimata oma arwamist novembrikuu lõpul, aastal 1920 peale Kr. sünd., kuna kolme kardetawat kurjategijat Sõgemaal taheti tabada. Juba kaksteist tundi enne kawatsetawast kokkupõrkamist hakkas waga politseiniku kehakette alumine osa kõige pee-

nemat Ameerika püüdid põeluma. Kuue tunni pärast aga läks ta, see tähendab, mitte kehakatte alumine osa, vaid ka waga mees seal sees, alewil peale ja pakkus igauhelle oma rewolwrit, sest tema südametunnistus ei lubawat pauku teha, ta olla kuulnud, et on juhtumisi olnud, kus kuul wale otstast wälja jooksnud ja laskjaid endid waga ehmatanud.

Sai wiimaks üks südameta inimene leitud, kes nõus oli rewolwri oma kätte wõtma, et mõrtsukate tabamisel kaasa aidata, tõstis Sõgema julgeoleku tugi käed taewa poole ja hüüdis: „Ma tänan sind, Island, et sa mind sarnaseks ei ole loonud, kui seehinane seal!”

Jeenefestki mõista, ei seganud kirjeldud wahetuhtumine püüli põelumist, see kestis oma soodu edasi ja aina kõwenes otsustawa momendi lähenemisel.

Sai aga esimene pauk kõlanud, mis tulewahetuse algust mõrtsukate ja teise politseiniku wahel, kes mitte esimese heasüdamlust ei jaganud, tähendas, näitas meie waga mees weel üht enese, seni warjul olnud, woorust wälja, nimelt kaduwusi spordile, eriti aga Marathoni jookslule.

Rahwas teab rääkida, et ille raudtee jooksul wäike apardus juhtunud: habe jäänud jalgu ja mees komistanud. Teine päew jäi ka selle tõttu postirong hiljaks pealinna jõudma, sest kukkumise kohale jäänud pikad habemekarwad mäsifisid end ülesõitwa weduri wäntade ümber ja takistasid selle käiku.

Mõrtsukad peasesid sedakorda, muidugi, ühe mehe waga südame tõttu terve nahaga.

Ja see mees istub nüüd kodu, laulab wiuli saatel kuninga Taaweti kiituse laule ja kaswatab wärsket habet, ootes ülemuselt arateenituid aupalka. Jõudu!

— 0 —

### Miniatüürid.

Jagomit (P. pois.)

#### Lootuseteta armastus.

Kui kurb. Ma armastasin lootuseteta.

Tema ei tahtnud teada minust, aga ta ei andnud end ka teistele. Ta äritas mind, ta piinas mind. Tema nõidusline ligiolek, mida nii tihti maitsesin, süttis sageli mus lõõmawa wereääsi, ma aurasin palawikust kui sõnnikuhunnik kuhu sadanud õõsine kaste. Mu huulte korp mõõnas lehwana rinnahaigena.

Oh, ma armastasin, ma igatsesin teda. Ja lootuseteta. See oli ristipoodu janu. Teie, kes te olete armastanud õnnetult, te teate mis tähendab see, kui pääseteid pole enam, kui pead ütlemata lahsti oma naisideaalist igawesti, kui närib meeleheide puruks su hingetõnnistuse.

Kui wäriseb kuiwaksnutetud jüda.

Mõistate?

Ometi, minu ihaldatu ei armastanud teisi.

Ta armastas mind.

Kuid mina armastasin lootuseteta. Jah. Sest, minu ihaldatu ei annud armastust, abieluta.

### Armastus ja õnn.

Ma ihkasin saada wäga, wäga õnnelikuks. Tahtsin tunda südames rahu õnnistawat suudlemist, tunda hinge trööstitust ja wõitult armfate süles.

Annaks seda Fortuna!..

Ma läksin oma isa juurde, ütlesin:

„Isa, tee mind õnnelikuks.“

Isa sai tõsiseks ja ütles kurwalt:

„Mu poeg, waata ma annan sulle oma waranduse ja poolehoidmise, kuid õnnelikuks ei saa ma sind mitte teha, sellepärast, et ma sind armastan. Ära seda nõua.“

Ma läksin oma abikaasa juurde ja ütlesin:

„Minu, ainuke kallim, tee mind õnnelikuks.“

Ta wastas nukralt:

„Ma annan sulle iseenda, oma ihu ja hinge wiimase, kuid õnnelikuks sind teha on mul wõimata, sest ma armastan sind.“

Kurwalt läksin ka tema juurest minema, sest ma ihkasin õnnelikuks saada.

Läksin wihamehe juurde ja ütlesin:

„Lepime wend, tee mind õnnelikuks.“

Ta wastas:

„Ei, mitte nii, ma teen sind õnnelikuks wihamehena ma wotan sinu elu.“

„See... mida... see... surra... õnnelik?!” Kõrkusin. Ometi ei tahtnud ma õnnelik olla nüüd.

Läksin oma armfate juurde, palusin end õnnetuaks teha.

Ma ei teadnud, olin ma õnnelik wõi õnnetu. Miks see nii on?

### Huulte petlikus.

Huul kokkujurut, majesteetlik ismel, mind mõõtis halatšedes ja ükskõiksel silmel.

Ei awatlewat pattu teostand see suu purpuri palistus, kui tarret öide kuu, koralli pärg, mis tühi kirest kui rõngas madu tüdind tirst.

On soow, et saaks kord minestada neile huultele mu suu, ja anduda siis hingetõmbe tuultele! Werd imeda kord haanina, oh sellest suust — see soow löi wäristusi lihast luust!...

Noh andsin sajamargase, siis awanes see suu. Oh, raha wõimu sul!.. Weel mõni lahkus muu. Ta kaela riputin end wõlla ülesse, juu needsin ankrusse, ta huulte sülesse. Kuid taewas; wäristus m'ust läbi käis, kas tõest mu ideaal, see nõnda wälja näis? Suust lehkas piirituse lõhn!.. Keel tubakane, must ja kõhn! Muist hambaid wäljamurdud, kadunud! Suulagi sissewajund lagunud! Ja huulte esialgne puna see, põl'd muud kui katkinärit mokke renomee.

— 0 —

**Talw.**

Jäises hiilges ülal taewas,  
 süleldab maad talw.  
 Suwi läinud, lillet laewas,  
 sügis talle haua kaewas,  
 surnumatja walw.  
 Laawana katt oru lohked  
 tuisulume saod.  
 Kuulda maru rängad ohked,  
 pakatused, hoiged, kohked,  
 kirjud puud — boamaod.  
 Tapab kewad talwe härja,  
 lumi, sina kaod!  
 Tuleb Mai pea läbi märja,  
 paneb halli lillepärja  
 sulle, talwehaud!

Charles.

—o—

**Kosja kandidaat.**

Onupoeg: „Tulin õige sinu juure nõu küsima naisewõtmise asjus... sest ja oled eluotfani wana poisimees, oled neid naisterahwaid rohkem tundmaõppinud, kui mina — ehk wõiks ja sulle selles suhtes juhatast anda.“

Onu: „Jah, armas õepoeg, see on õige. Olen neid elus küllalt näinud ja tundmaõppinud — aga kes neid tunneb! Kui nad weel tüdrukud on, siis on nad kõik kenad ja truud sulle... aga kui nad naiseks saavad, siis on kõik nende iseloom kui ümberpööratud — kawalad, walelikud ja truudujeta.“

Õepoeg: „Aga mis ja arwad siis sellest noorest lehest, kellega ma hiljuti tuttawaks sain?“

Onu: „Lestk naine on muidu wäga hea, sest esimene mees on teda juba abielu tarwis rohkem kõlblikuks teinud. Aga kui ta esimese mehe hauda saatis, siis saadab ta sind ka.“

Õepoeg: „Aga lahutud naine?“

Onu: „Lahutud naine! Noh kui ta esimesele mehele ei kõlbanud ja see tema uksest wälja wiskas, siis ei kõlba ta sulle ammugi mitte!“

Õepoeg: „Aga mis siis weel üle jääb?“

Onu: „Mehe naine! Kui ta oma mehele kõl-  
 bab, siis kõlbab ta sulle ka.“

K. mulk Raudnael.

—o—

**Pärnuft.**

Pärnu linna kooliwalitsus, ühes keskkoolide juhatajatega, on hiljuti suurepäralise ülesleidusega maha saanud: kehalised harjutused, nagu plastika, tantsum, mängud ja isegi wõimlemine olewat lastele wäga kahjulikud, segawat õppimist ja neis olewat palju muud kurja. Isëaranis mõjuwa abinõu selle wastu on Pärnu tütarlaste-gümnaasiumi juhatus wälja arwanud: kes wõimlemisest, plastikast, tantsumest, mängudest jne. osa julgeb wõtta — koolist wälja! Mõned teised koolid on ses suhtes weidi mõeldukamad.

Sellesamas tütarlaste-gümnaasiumis olla wõimlemise õpetaja Soome sõitnud, tulewat alles mõne kuu pärast tagasi ja, nagu kuulda, sellest, et pärast jäädawalt ära sõita.

Üleüldse on Pärnu keskkoolides wõimlemine alles õpekawade ilustamiseks paigutatud. Arwake ise, terwelt üks 45-minutiline tund nädalas, millest tubli wiisteistkümmend minutit edasi ja tagasi käimise peale maha tuleb arvata. Mõnel õpetajal klassil olewat küll ka sarnaseid tundijä paari nädalas. On ju ka ruumidest siin suur puudus. Õpetajad ja õpilased käiwad tihti ühe uksel tagant teise taha. Linna kooliwalitsus aga, kellest just sarnased korraldused ära ripuwad, ei kõsajagi sellest.

—r.

**Kilulinna solaurkad.**

Henrik Saar'e (Jnts) romaan.

Lindse pööras põikuulitsasse.

— Soo. Päästetud!

Kahjurööm Iolli agendi üle wedas ta näo lõbusale naerule.

Gemalt tuli keegi. Et mitte näidata, et käed raudus, pööras Lindse näo seina poole.

Kuid kaua ikka nii seista. Waja koju minna. Ei ole paistlik oodata, kuni tüsijatu agent wõitjana tagasi tuleb.

Kuid käeraudades minna?

Lindse tõmbas põidla peopesasse ja warsti oli üks käsi rauast wäljas ja peagi selle järel ka teine.

Lõbusa ilmega wõttis ta käerauad ja wiskas ligemasse aknasse.

Wene uulitsat mööda tuli matuserong.

Kui see lähedale jõudis, astus Lindse kisk uulitsat ja hüüdis mustas dominos hobustele:

„Prruu!“

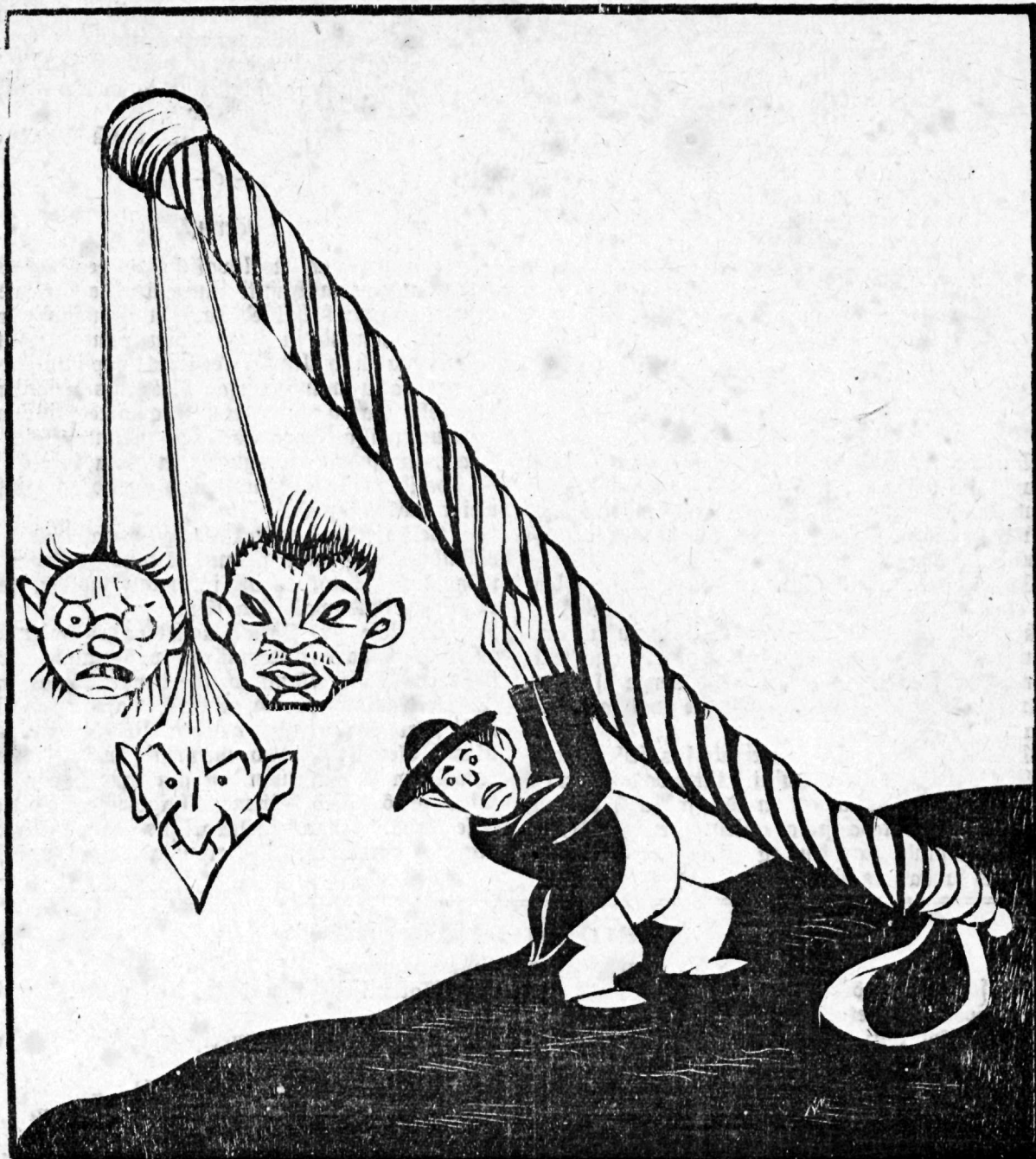
Matuslikud jahmatafid. Ka furnu kõrwad liikusid.

Nad arwajid hullumeelsega tegemist olewat.

Lindse aga pajatas:

„Elagu 21. internatsionaal! Inimesed loewad põnewusega Kiwilombi Jntsi romaani „Kilulinna salaurkad“ ja ootawad lõppu, mis kõik selgitaks. Aga Jnts ise on puru kimbus — ei tea, mis teha, kust seda furnud Habermanni wälja tuua. Andke see furnu talle Habermanniks!.. hm. Jah. Teie loete põnewusega ajalehte, ootate kõikjugu de juresti, aga... arwjad furnusaatjad, ärge saage wihaseks, kõik see teie „ninade“ poliitika pole muud midagi, kui Kiwilombi Jntsi „Kilulinna salaurkad“... Saite aru. Ja nüüd minge tagasi koju ja teadke — Kiwilombi Jnts seda romaani enam edasi ei kirjuta. Ses seisabki tema üleolek meie „ninadest“ — tema tegane romaan lõpeb täna, aga nende „ninade“ weel segasem poliitika... o jorum, jorum!...“

Geri joonistus.

**KODANLINE BLOKK.**

Kodanlane: „Kui ma ta ainult püsti saaksin!.. Siis võiks rahvas jälle rõõmu pärast kukalt sügada!“

**RAPORT.**

Tänast nummert lõpetades lahkun „Meie Matsi“ tüürimehe kohalt.

Henrik Saar (Kiwilombi Ints).